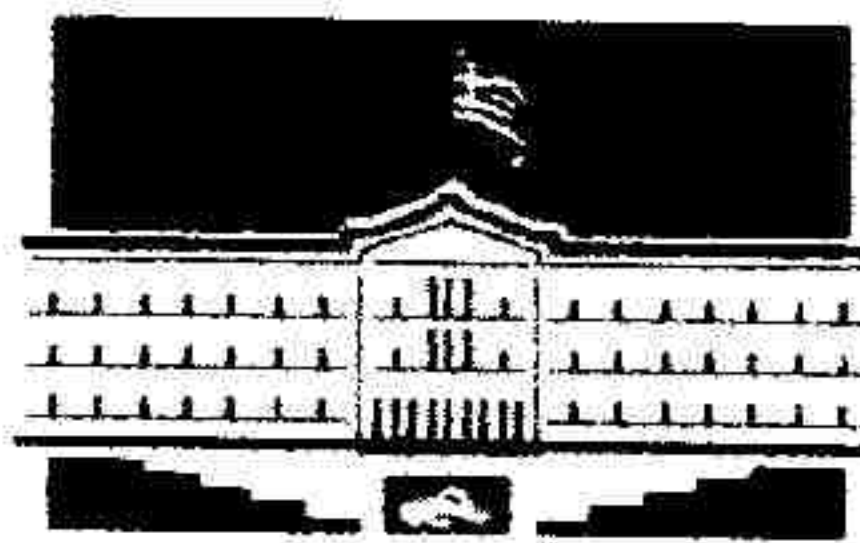

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΟΛΔΑΤΟΣ

Βουλευτής Ν. Λευκάδας – ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

30-08-2012

ΑΝΑΦΟΡΑ

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΥΠΟΥΡΓΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ,
κ. Κωνσταντίνο Αρβανιτόπουλο.

ΘΕΜΑ: Ανανέωση εκπαιδευτικών αδειών, υποτρόφων ΝΠΔΔ.

Σας καταθέτω συνημμένα, επιστολή των κ. α) Ιωάννη Κουκίδη, β) Παύλου Σεραφείμ, γ) Βενετίας Νικήτα, καθηγητών δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, προς τον Υπουργό Παιδείας, Θρησκευμάτων, Πολιτισμού & Αθλητισμού, με αίτημα την εξαίρεση υποτρόφων φορέων ΝΠΔΔ, από τη γενική απαγόρευση της ανανέωσης εκπαιδευτικών αδειών για το εκπαιδευτικό έτος 2012-13.

Με εκτίμηση

Θεόδωρος Φ. Σολδάτος

ΠΑΒ

262

03 ΣΕΠ. 2012

Θεσσαλονίκη, 24.7.2012

Προς
τον αξιότιμο Υπουργό,
Εθνικής Παιδείας, Θρησκευμάτων,
Πολιτισμού και Αθλητισμού
κ. Κ.Αρβανιτόπουλον
Αθήνα

Κύριε Υπουργέ,

Επιτρέψατέ μας να σας απασχολήσουμε εκ νέου με το πρόβλημα που μας δημιούργησε η με ημερομηνία 10-7-2012 εγκύκλιος του Υπουργείου σας και που αφορά στην αναστολή χορήγησης-ανανέωσης άδειας υπηρεσιακής εκπαίδευσης. Αν και είχαμε θέσει υπόψη σας το ζήτημα με την επιστολή μας της 11-7-2012, επανερχόμαστε, καθώς προέκυψαν νέες εξελίξεις, οι οποίες δικαιολογούν, κατά την άποψη μας, την εξαίρεση μας από τη γενική απαγόρευση της ανανέωσης αδειών υπηρεσιακής εκπαίδευσης με αποδοχές για το εκπαιδευτικό έτος 2012 – 13.

Ειδικότερα, εμείς οι υπογραφόμενοι 1) Κουκίδης Ιωάννης του Χαράλαμπου, Καθηγητής Ε΄ Γυμνασίου Νεάπολης Θεσσαλονίκης 2) Σεραφείμ Παύλος του Βασιλείου, Καθηγητής Γυμνασίου Κάτω Νευροκοπίου Δράμας και 3) Νικήτα Βενετία του Δημητρίου, Καθηγήτρια σε διάθεση ΠΥΣΔΕ Νομού Κιλκίς και οι οποίοι κατά τα δύο τελευταία έτη (2010-11 και 2011-12) είχαμε εκπαιδευτική άδεια από τις υπηρεσίες μας, ως υπότροφοι φορέων Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, για τη συγγραφή διδακτορικής διατριβής, καταφύγαμε στον έγκριτο καθηγητή του Δημοσίου Δικαίου κ. Γ. Κατρούγκαλο, για να γνωμοδοτήσει αν η ρύθμιση του άρθρου 9 παρ. 14 του Ν.4057/2012 επηρεάζει και την ανανέωση των εκπαιδευτικών αδειών υποτρόφων ΝΠΔΔ ή ιδρυμάτων που χορηγούν υποτροφίες.

Όπως συνάγεται από την γνωμοδότηση, την οποία και σας επισυνάπτουμε, καθώς ως μη νομικοί δεν μπορούμε να παραθέσουμε το περιεχόμενό της ικανοποιητικά στην αίτησή μας, η συγκεκριμένη ρύθμιση δεν κωλύει την ανανέωση των εκπαιδευτικών αδειών των υποτρόφων, η οποία αντιθέτως επιβάλλεται με βάση το νομικό σκεπτικό που αναπτύσσεται στη γνωμοδότηση.

Επιτρέψατέ μας, όμως στο σημείο αυτό να αναφέρουμε και κάποιους άλλους λόγους για τους οποίους, πιστεύουμε, θα πρέπει να υιοθετηθεί η γνωμοδότηση αυτή από το Υπουργείο Παιδείας και να θεραπεύσει την αδικία που προκλήθηκε από την εγκύκλιο της 10-7-2012.

Καταρχάς, απευθυνόμαστε πρωτίστως προς εσάς, καθώς θεωρούμε ότι η ηγεσία του υπουργείου μας έχει και πρέπει να έχει διαχρονικά την ευχέρεια να διευθετεί με διάκριση τα υπηρεσιακά ζητήματα του προσωπικού του πέρα από ολιστικές απαγορεύσεις οι οποίες, αντίθετα προς το πνεύμα του επιδιωκόμενου σκοπού, δημιουργούν νέες αδικίες. Στη συνάφεια αυτή θεωρούμε ότι η περίπτωση μας, μαζί με αυτήν των υποτρόφων του ΙΚΥ, με ομάδα των οποίων ζητήσαμε τη γνωμοδότηση, ανήκει στη διακριτική σας ευχέρεια, ώστε να μας εξαιρέσετε από την απαγόρευση της εγκυκλίου· ιδιαίτερα, από τη στιγμή που ο αριθμός των υποτρόφων που τελούν σε εκπαιδευτική άδεια στο Υπουργείο Παιδείας είναι γενικά μικρός και αρκετά μικρότερος ο αριθμός των υποτρόφων που εκπονούν διδακτορική διατριβή.

Μόλις και είναι ανάγκη να υπενθυμίσουμε κάτι που εσείς γνωρίζετε καλύτερα από εμάς, ότι η εκπόνηση διδακτορικής διατριβής αποτελεί ιδιαίτερα επίμοχθο έργο. Προκειμένου να είμαστε συνεπείς στις οδηγίες και απαιτήσεις των επιβλεπόντων μας καθηγητών υποβληθήκαμε και σε μεγάλες οικονομικές θυσίες επισκεπτόμενοι για τις ερευνητικές μας ανάγκες και χώρες του εξωτερικού. Αυτό το κάναμε χωρίς καμία οικονομική επιβάρυνση για την υπηρεσία μας, καθώς μας έχει χορηγηθεί

Γιώργος Σ.-Π. Κατρούγκαλος
 Καθηγητής Δημοσίου Δικαίου ΔΠΘ
 Δικηγόρος στον Άρειο Πάγο
 Π. Ιωακείμ 30-32
 Αθήνα 10675
 Τηλ/Φαξ 210 6993486, 2107248551
 E-Mail: gkatr@otenet.gr

ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟ ΓΝΩΜΟΔΟΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Α- Το ερώτημα.....	1
Β-Το νομοθετικό πλαίσιο	1
Γ- Διατύπωση γνώμης.....	3
Δ- Απάντηση στο ερώτημα.....	6

Α- Το ερώτημα

Τέθηκε υπόψη μου εάν η ρύθμιση του άρθρου 9 παρ. 14 του Ν.4057/2012 επηρεάζει και την ανανέωση των εκπαιδευτικών αδειών υποτρόφων ΝΠΠΔ ή ιδρυμάτων που χορηγούν υποτροφίες. Είχα ήδη απαντήσει με το από 15 Ιουλίου 2012 γνωμοδοτικό μου σημείωμα επί παρόμοιου ερωτήματος ομάδας υποτρόφων του ΙΚΥ, η περίπτωση των οποίων προσομοιάζει –αν και δεν είναι ταυτόσημη- με αυτήν του παρόντος.

Η γνώμη μου επί του ερωτήματος, λοιπόν, λαμβάνει υπόψη και το ως άνω γνωμοδοτικό μου σημείωμα και έχει ως εξής:

Β-Το νομοθετικό πλαίσιο

Η κρίσιμη ρύθμιση του άρθρου 9 παρ. 14 του Ν. 4057/2012 έχει ως εξής:

«Δεν χορηγούνται άδειες υπηρεσιακής εκπαίδευσης του άρθρου 58 του ν. 3528/2007 και του άρθρου 65 του ν. 3584/2007 για τη συμμετοχή του υπαλλήλου σε προγράμματα ή κύκλους μεταπτυχιακής εκπαίδευσης μέχρι τις 31.12.2012. Η διάταξη του προηγούμενου εδαφίου δεν θίγει την ισχύ αδειών υπηρεσιακής εκπαίδευσης που έχουν χορηγηθεί έως την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου σύμφωνα με τις ανωτέρω διατάξεις».

Η εν λόγω διάταξη ισχύει γενικά για το σύνολο του προσωπικού της δημόσιας διοίκησης και της τοπικής αυτοδιοίκησης. Υφίσταται, παραλλήλως, και ειδική ρύθμιση για τις άδειες των δημόσιων εκπαιδευτικών, αυτή του άρθρου 9 του ν. 2986/2002. Η εν λόγω διάταξη λειτουργεί συμπληρωματικά με την αντίστοιχη πρόβλεψη του άρθρου 58 του Υπαλληλικού Κώδικα, που έχει ως εξής (υπογράμμιση δική μου):

Άρθρο 58 Άδειες υπηρεσιακής εκπαίδευσης

1. Για τη συμμετοχή του υπαλλήλου σε προγράμματα μετεκπαίδευσης και προγράμματα ή κύκλους μεταπτυχιακής εκπαίδευσης, ο υπάλληλος δικαιούται να ζητήσει άδεια υπηρεσιακής εκπαίδευσης. Άδεια δεν χορηγείται αν ο χρόνος υπηρεσίας του υπαλλήλου που απομένει μετά το πέρας της άδειας είναι μικρότερος του τετραπλάσιου της χρονικής διάρκειας της άδειας. Επίσης η ανωτέρω άδεια δεν χορηγείται αν ο υπάλληλος δεν έχει συμπληρώσει τη δοκιμαστική υπηρεσία.

2. Η άδεια υπηρεσιακής εκπαίδευσης χορηγείται από τον αρμόδιο Υπουργό ή από τη διοίκηση του οικείου νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου ύστερα από αίτηση του υπαλλήλου και μετά από σύμφωνη γνώμη του υπηρεσιακού συμβουλίου, το οποίο ελέγχει τη συνδρομή των προϋποθέσεων της παρ. 1 και συνεκτιμά τη συνάφεια της μετεκπαίδευσης ή της μεταπτυχιακής εκπαίδευσης με το αντικείμενο της υπηρεσίας του, την υπηρεσιακή επίδοση ~~και τις γνώσεις~~ του υπαλλήλου. Ειδικά, προκειμένου περί εκπαιδευτικής άδειας στο εξωτερικό, απαιτείται πολύ καλή γνώση της γλώσσας της χώρας στην οποία πρόκειται να μεταβεί ο υπάλληλος.

3. Η άδεια χορηγείται υποχρεωτικά, εάν ο υπάλληλος έχει λάβει υποτροφία από το Ίδρυμα Κρατικών Υποτροφιών. **Υποτροφία από άλλο ίδρυμα ή οργανισμό ημεδαπό, διεθνή ή αλλοδαπό ή αλλοδαπή κυβέρνηση για μετεκπαίδευση ή μεταπτυχιακή εκπαίδευση σχετιζόμενη με το αντικείμενο της υπηρεσίας του υπαλλήλου συνεκτιμάται για τη χορήγηση της άδειας. Η άρνηση χορήγησης της άδειας πρέπει να αιτιολογείται ειδικώς.**

4. Η άδεια υπηρεσιακής εκπαίδευσης δεν μπορεί να υπερβεί τη διετία. Σε περίπτωση φοίτησης σε προγράμματα ή κύκλους μεταπτυχιακών σπουδών διάρκειας δύο (2) ετών ή εκπόνησης διδακτορικής διατριβής, η άδεια υπηρεσιακής εκπαίδευσης δεν μπορεί να υπερβεί τα τρία (3) ή τα τέσσερα (4) χρόνια αντίστοιχα. Καθ' όλη τη διάρκεια της υπηρεσίας του υπαλλήλου δεν μπορεί να χορηγηθεί σε αυτόν άδεια υπηρεσιακής εκπαίδευσης πέρα των πέντε (5) ετών.

5. Ο υπάλληλος στον οποίο χορηγείται άδεια υπηρεσιακής εκπαίδευσης λαμβάνει τις αποδοχές του. Στους υπαλλήλους που χορηγείται άδεια για ~~μετεκπαίδευση ή μεταπτυχιακή εκπαίδευση~~ στο εσωτερικό παρέχονται αποδοχές αυξημένες κατά 20%.

Αν η μετεκπαίδευση ή μεταπτυχιακή εκπαίδευση γίνεται εκτός της περιοχής του δήμου που εδρεύει η υπηρεσία του υπαλλήλου, μπορεί να ορίζεται προσαύξηση έως και 40% με απόφαση του υπηρεσιακού συμβουλίου.

"Σε περίπτωση τμηματικής χορήγησης της άδειας για μετεκπαίδευση ή μεταπτυχιακή εκπαίδευση στο εσωτερικό παρέχονται, για το χρονικό διάστημα της εκπαιδευτικής άδειας, αποδοχές αυξημένες κατά δεκαπέντε τοις εκατό (15%). Αν η μετεκπαίδευση ή μεταπτυχιακή εκπαίδευση γίνεται σε εκπαιδευτικό ίδρυμα το οποίο βρίσκεται εκτός της περιοχής του Δήμου που εδρεύει η υπηρεσία του υπαλλήλου, μπορεί να ορίζεται προσαύξηση αποδοχών έως και τριάντα τοις εκατό (30%) με απόφαση του υπηρεσιακού συμβουλίου."

*** Τα άνω εντός " " εδάφια προστέθηκαν με το άρθρου 17 Ν.3801/2009,ΦΕΚ Α 163/4.9.2009.

Στους υπαλλήλους που χορηγείται άδεια για μετεκπαίδευση ή μεταπτυχιακή εκπαίδευση στο εξωτερικό παρέχονται αποδοχές αυξημένες στο διπλάσιο. ~~Η προσαύξηση των αποδοχών μειώνεται κατά το μέρος που καλύπτεται από υποτροφία ή άλλου είδους χρηματική αμοιβή ή αποζημίωση που τυχόν χορηγείται στον υπάλληλο στο εσωτερικό ή το εξωτερικό. Ο υπάλληλος δικαιούται επίσης οδοιπορικά έξοδα μετάβασης και επιστροφής.~~

6. Η άδεια υπηρεσιακής εκπαίδευσης μπορεί να ανακαλείται για εξαιρετικούς λόγους που αφορούν στην υπηρεσία ή για λόγους που ανάγονται στην επίδοση του υπαλλήλου πριν από την πάροδο του χρόνου της λήξης της με πράξη του αρμόδιου για τη χορήγηση της οργάνου, η οποία εκδίδεται μετά από σύμφωνη και ειδικώς αιτιολογημένη γνώμη του υπηρεσιακού συμβουλίου.

7. Μετά το τέλος της άδειας εκπαίδευσης ο υπάλληλος υποχρεούται να υπηρετήσει στο Δημόσιο ή σε νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου για χρονικό διάστημα ίσο με το τριπλάσιο του χρόνου της άδειας. Σε περίπτωση αθέτησης της υποχρέωσης του αυτής ο υπάλληλος υποχρεούται να επιστρέψει τις αποδοχές που έλαβε κατά το χρόνο της άδειας, ο οποίος δεν υπολογίζεται στην περίπτωση αυτή ως χρόνος πραγματικής υπηρεσίας.

8. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης καθορίζονται οι υποχρεώσεις των υπαλλήλων κατά τη διάρκεια της άδειας του παρόντος άρθρου, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

Γ- Διατύπωση γνώμης

1. Από τις προαναφερθείσες διατάξεις, όπως είχαν πριν από την ψήφιση του νόμου του Ν. 4057/2012, προκύπτει ότι η άδεια υπηρεσιακής εκπαίδευσης αποτελεί μεν δικαίωμα του υπαλλήλου, χορηγείται όμως κατά διακριτική ευχέρεια της διοίκησης, η οποία εκτιμά τις ανάγκες της υπηρεσίας και το όφελος το οποίο αυτή θα προσπορισθεί αντανakλαστικά, όπως και τη συνάφεια του αντικειμένου της μεταπτυχιακής ειδίκευσης με τα ασκούμενα καθήκοντα (πρβλ ΣτΕ 195/1993, 1666/1981). Στο πλαίσιο αυτό, πρέπει να αιτιολογείται η απόρριψη αιτήματος για χορήγηση ή ανανέωση της εκπαιδευτικής άδειας με βάση τα στοιχεία του νόμου και αναφορά στην αξιολόγηση των υποκειμενικών στοιχείων του υπαλλήλου (υπηρεσιακή επίδοση, ηλικία και γνώσεις) και στην επάρκεια προσωπικού της εμπλεκόμενης υπηρεσίας (ΔΕφΑθ 515/2008, 1748/2008).

Η υπό κρίση διάταξη του άρθρου 9 παρ. 14 του Ν. 4057/2012, κατά τη λεκτική της διατύπωση (*«δεν χορηγούνται άδειες υπηρεσιακής εκπαίδευσης»*) φαίνεται να περιορίζει το πεδίο ισχύος της μόνον στη χορήγηση νέων αδειών, και όχι στις παρατάσεις ή ανανεώσεις, ενόψει μάλιστα και του δεύτερου εδαφίου της που έχει ως εξής: *«Η διάταξη του προηγούμενου εδαφίου δε θίγει την ισχύ αδειών υπηρεσιακής εκπαίδευσης που έχουν χορηγηθεί έως την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου σύμφωνα με τις ανωτέρω διατάξεις»*.

Παρόλα αυτά, η Εγκύκλιος 78440 / Δ1 10 – 7 – 2012 του Υπουργείου Παιδείας ακολουθεί διαφορετική ερμηνεία και προβλέπει, επί λέξει, τα εξής:

«Οι εγγεγραμμένες πιστώσεις στον προϋπολογισμό του ΥΠΔΒΜΘ που αφορούν στην αποζημίωση εκπαιδευτικών που τελούν σε άδεια υπηρεσιακής εκπαίδευσης για το οικονομικό έτος 2012 επαρκούν μόνο για την κάλυψη τόσο των υποχρεώσεων τρέχοντος

οικονομικού έτους όσο και των ανεξόφλητων υποχρεώσεων παρελθόντων οικονομικών ετών, δεν επιτρέπεται η χορήγηση - ανανέωση αδειών υπηρεσιακής εκπαίδευσης. Για το σχολικό έτος 2012-2013 είναι δυνατή η χορήγηση άδειας χωρίς αποδοχές για ολοκλήρωση σπουδών, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 16, περ. Ε' του Ν. 1566/1985.»

Εξάλλου, η σχετική Εγκύκλιος ΔΙΔΑΔ Φ64β/868/7309,11056 του Υπουργείου Διοικητικής Μεταρρύθμισης ρητά θεωρεί ότι οι υπότροφοι του ΙΚΥ δεν εξαιρούνται από την απαγόρευση ανανέωσης, ελλείψει ρητής αναφοράς του νόμου στην περίπτωση τους.

2. Και οι δύο εγκύκλιοι όμως παραγνωρίζουν την ύπαρξη της ρύθμισης της παρ. 3 του άρθρου 58 του Υπαλληλικού Κώδικα, η οποία εξακολουθεί να ισχύει, και ρητά προβλέπει ότι οι υπότροφοι αντιμετωπίζονται ειδικά: στους μεν υποτρόφους ΙΚΥ αυτή χορηγείται υποχρεωτικά, στους δε λοιπούς τυχόν άρνηση πρέπει να αιτιολογείται ειδικά.

3. Άλλωστε, τόσο η εγκύκλιος όσο και η εισηγητική έκθεση του Νόμου προβάλλουν ως ratio της υπό κρίση ρύθμισης την έλλειψη σχετικών πιστώσεων στον προϋπολογισμό του Υπουργείου για την καταβολή των προσαυξημένων αποδοχών, όπως επιβάλλει η διάταξη του άρθρου 58 παρ. 5 του Υπαλληλικού Κώδικα. Κατά την περίπτωση κατά την οποία οι υπότροφοι δεν λαμβάνουν την προσαύξηση που παίρνουν οι άλλοι, χωρίς υποτροφία, εκπαιδευτικοί, δεν υφίσταται επιβάρυνση του κρατικού προϋπολογισμού. Συνεπώς, όχι μόνον δεν υφίσταται λόγος υπαγωγής τους στην διάταξη αυτή, αλλά, αντιθέτως, επιβάλλεται η εξαίρεση τους, εφόσον δεν συντρέχουν οι ουσιαστικές προϋποθέσεις στις οποίες απέβλεψε ο νομοθέτης.

4. Ενόψει των παραπάνω, η ειδική μεταχείριση των υποτρόφων, επιβάλλεται δυνάμει της συνταγματικής αρχής της ισότητας. Η αρχή της ισότητας, την οποία καθιερώνει το άρθρο 4 παρ. 1 του Συντάγματος, αποτελεί συνταγματικό κανόνα που δεν επιβάλλει απλώς την ομοιόμορφη μεταχείριση των προσώπων που τελούν υπό τις αυτές ή παρόμοιες συνθήκες, αλλά και την διαφορετική μεταχείριση όσων έχουν πρόσθετες ικανότητες ή διαφοροποιούνται ουσιωδώς, όπως οι υπότροφοι του ΙΚΥ από τους λοιπούς υποψηφίους προς λήψη εκπαιδευτικής άδειας, ώστε να αποφεύγεται η αυθαίρετη εξομοίωση διαφορετικών καταστάσεων ή η ενιαία μεταχείριση προσώπων που τελούν υπό διαφορετικές συνθήκες (Σ.τ.Ε. Ολομ. 1252, 1253/2003). Η παραβίαση της συνταγματικής αυτής αρχής ελέγχεται από τα δικαστήρια, ώστε να διασφαλίζεται η

πραγμάτωση του κράτους δικαίου και η ελεύθερη ανάπτυξη της προσωπικότητας εκάστου με ίσους όρους. (ΣτΕ 2396/2004).

Συνεπώς, η θεμελιώδης αρχή της ισότητας δεσμεύει τον κοινό και τον κανονιστικό νομοθέτη, όχι μόνον κατά τη ρύθμιση ουσιωδώς ομοίων πραγμάτων, σχέσεων ή καταστάσεων να μην μεταχειρίζεται κατά τρόπο ανόμοιο τις περιπτώσεις αυτές, αλλά και να αντιμετωπίζει με διαφορετικό τρόπο τις ανόμοιες καταστάσεις, εφόσον δεν επιβάλλονται κάτι διαφορετικό από επαρκείς λόγους κοινωνικού και δημοσίου συμφέροντος, που σαφώς, σοβαρώς και εξειδικευμένα επιτρέπουν αυτή τη διάκριση. Εξ άλλου, η αρχή της αξιοκρατίας, η οποία απορρέει από το άρθρο 5 του Συντάγματος, υπαγορεύει όπως η απονομή δημόσιου δικαιώματος να γίνεται με κριτήρια που συνάπτονται με την προσωπική αξία και ικανότητα των ενδιαφερομένων για την κατάληψή τους.

5. Η αντίθετη ερμηνεία και η ανεξάιρετη διακοπή των εκπαιδευτικών αδειών των υποτρόφων είναι, άλλωστε, και αντίθετη στην αρχή της αναλογικότητας (άρθρ. 25 παρ. 1 του Συντάγματος), σύμφωνα με την οποία το επαχθές μέτρο που επιβάλλεται στον διοικούμενο πρέπει να είναι ανάλογο προς το εξυπηρετούμενο δημόσιο συμφέρον (ΣτΕ 1303/77, ΑΠ 90/2008) και να τελεί σε εσωτερική αλληλουχία προς τον επιδιωκόμενο σκοπό, ώστε η αναμενόμενη ωφέλεια να μην είναι ποιοτικά και ποσοτικά κατώτερη από την βλάβη που προκαλείται.

Η διακοπή των οικονομικών παροχών των μηνιαίων τροφείων και τυχόν ανάκληση των υποτροφιών καθιστά αδύνατη την πραγματοποίηση του σχετικού εκπαιδευτικού προγράμματος, χωρίς το δημόσιο να προσπορίζεται αντίστοιχο όφελος, εφόσον οι υπότροφοι αποτελούν μια μικρή αριθμητικά κατηγορία που, αντικειμενικά, όχι απλώς δεν επιβαρύνει τον κρατικό προϋπολογισμό, για τους λόγους που προαναφέρθηκαν, αλλά και δεν δημιουργεί προβλήματα στη στελέχωση των σχολείων.

6. Τέλος, η ερμηνευτική εκδοχή που υποστηρίζεται εδώ, υπέρ δηλαδή της εξαίρεσης των υποτρόφων από την απαγόρευση ανανέωσης των εκπαιδευτικών αδειών, βρίσκει πρόσθετο έρεισμα στις αρχές της χρηστής διοίκησης αλλά και στη συνταγματική αρχή της εμπιστοσύνης του πολίτη προς το κράτος που απαγορεύει την επιβολή μέτρων που ανατρέπουν ευνοϊκές ρυθμίσεις χωρίς την πρόβλεψη μεταβατικής περιόδου. (βλ. ΣτΕ 1508/2002, πρβλ. τη ΣτΕ 2835/1975, κατά την οποία "επί μεταβολής της ρυθμιστικής

πολιτικής του Κράτους (...) αι αρχαί του κράτους δικαίου (...) ερμηνευόμεναι εις το πλαίσιον της κρατούσης παραλλήλως ατομικής οικονομικής πρωτοβουλίας και ευθύνης, ως και επαγγελματικής ελευθερίας και ισότητος, επιβάλλουν κατ'αρχήν την διαφύλαξιν των υπό το προΐσχύσαν δίκαιον (...) κτηθέντων καλοπίστως δικαιωμάτων ή και δημιουργηθεισών εννόμων προσδοκιών προς ενάσκησιν αυτών."

Δ- Απάντηση στο ερώτημα

Βάσει όσων προαναφέρθηκαν, η απάντηση που προσήκει στο ερώτημα είναι ότι η ρύθμιση του άρθρου 9 παρ. 14 του Ν.4057/2012 δεν κωλύει την ανανέωση των εκπαιδευτικών αδειών των υποτρόφων, η οποία, αντιθέτως, επιβάλλεται δυνάμει της ρύθμισης της παρ. 3 του άρθρου 58 του Υπαλληλικού Κώδικα και των προαναφερθεισών συνταγματικών αρχών.

Αθήνα, 19 Ιουλίου 2012

Γιώργος Κατρούγκαλος
Καθηγητής Δημοσίου Δικαίου